

Ελευθεροτυπία - 17/10/2010

- [Πολιτική](#)
- [Ελλάδα](#)
- [Οικονομία](#)
- [Τέχνες](#)
- [Κόσμος](#)
- [Αθλητισμός](#)
- [Αυτοκίνητο](#)
- [Media](#)

[Επιστροφή](#)

Έντυπη Έκδοση
Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία, Κυριακή 17 Οκτωβρίου 2010

Με το ένα χέρι μάς δίνουν κονδύλια και με το άλλο μάς τα παίρνουν πίσω

ΑΠΟ ΤΟΤΕ ΠΟΥ ΜΠΗΚΑΜΕ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ, ΕΙΣΕΡΡΕΥΣΑΝ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ 120 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ. ΤΑ 51,3 ΑΠΟ ΑΥΤΑ, ΟΜΩΣ, ΤΑ ΔΩΣΑΜΕ ΣΕ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΗΣ Δ. ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΝΑ ΕΙΣΑΓΑΓΟΥΜΕ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥΣ

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΚΑΔΔΑ

Η ΕΛΛΑΔΑ από την ένταξή της στην Ε.Ε. έλαβε 120 δις. ευρώ ως επιδοτήσεις για να βαδίσει το δρόμο της σύγκλισης και να καλύψει την απώλεια εξαγωγών και παραγωγής που θα έφερνε η ενιαία αγορά.

Ωστόσο, από τα λεφτά αυτά τα 51,3 δις ευρώ επέστρεψαν στις εταιρείες της Δυτικής Ευρώπης που προμηθεύουν τόσα χρόνια την Ελλάδα με εξοπλισμό, μηχανήματα και πρώτες ύλες. Κάτι λιγότερο από τα μισά δηλαδή γύρισαν στις ισχυρές χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Το ποσοστό αυτό είναι μακράν το υψηλότερο από τις υπόλοιπες χώρες του νότου.

Η συνολική «αφαιμάξη» είναι πολλαπλάσια αν συνυπολογισθεί η απώλεια παραγωγής, εισοδήματος των Ελλήνων επιχειρηματιών και εργαζομένων αλλά και η έκρηξη εισαγωγών από κράτη της ΕΕ καταναλωτικών και μη ειδών που τροφοδοτήθηκε από την υπέρμετρη αύξηση του δανεισμού των νοικοκυριών. Η Ελλάδα έφτασε να έχει την υψηλότερη αναλογία καταναλωτικών δανείων στην ευρωζώνη περίπου στο 12% του ΑΕΠ.

Τα στοιχεία προκύπτουν από εκθέσεις που έχει συντάξει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή από το 2003 έως σήμερα και δείχνουν ότι επιστρέφουμε ως εισαγωγές το 42,6% των κοινοτικών πόρων που έφτασαν από την είσοδο της Ελλάδος στην Ε.Ε. (ΜΟΠ, ΚΠΣ και ΕΣΠΑ). Και αυτό διότι αντί να επενδύουμε σε επιχειρηματικότητα καινοτομία, και γνώση (εκεί οδεύει μόνο το 10% των κονδυλίων) στρέψαμε (με δική μας άραγε μόνο πρωτοβουλία;) τα χρήματα στα «βαριά έργα υποδομής» που ακόμη δεν έχουν τελειώσει και σε μεγάλο βαθμό απαιτούν εισαγωγή προϊόντων και τεχνογνωσίας από το εξωτερικό.

Πρόκειται για μία μόνο, ίσως την πιο εντυπωσιακή, από τις επίσημες αναφορές της Ελληνικής Κυβέρνησης αλλά και ξένων οργανισμών (μεταξύ των οποίων και η Κομισιόν) που λένε ότι η χώρα δεν κατάφερε να «αδράξει» την ιστορική ευκαιρία που της προσέφερε η ένταξη πρώτα στην κοινότητα και εν συνεχεία στον αστερισμό του ευρώ. Δεν αξιοποίησε τα 120 δις ευρώ κοινοτικών κονδυλίων για να καλύψει τις αδυναμίες της και να δημιουργήσει «ασπίδα» απέναντι στις έκρηξη εισαγωγών που προκάλεσε η άρση των δασμών και των νομισματικών περιορισμών.

Αυτό που για πρώτη φορά έγινε επισήμως παραδεκτό από έναν «ηγέτη» του Ευρωπαϊκού Οικοδομήματος, τον πρόεδρο του Γιούρογκρουπ (δηλαδή των υπουργών Οικονομικών της ευρωζώνης) Ζαν Κλοντ Γιούνκερ είναι ότι μπορεί να υπάρχει υπαιτιότητα. «Η Γαλλία και η Γερμανία κέρδιζαν τεράστια ποσά από τις εξαγωγές τους προς την Ελλάδα, αλλά δεν θα μπορούσα να πω δημόσια αυτό που γνώριζα» είπε προ ημερών.

Η ιστορία συνεχίζεται

Επιβεβαίωσε έτσι την «μπίζνα» που συντηρούσε -μέσω ανοχής- την καταναλωτική μανία στην Ελλάδα, την αδιαφάνεια στο δημόσιο βίο, την γραφειοκρατία και την αναποτελεσματικότητα που εμπόδιζε επενδύσεις, Παραγωγή, εξαγωγές, ανάπτυξη, θέσεις εργασίας, ευημερία για τους πολίτες αλλά και έσοδα για τον κρατικό κορβανά.

Κατά μια έννοια η ιστορία συνεχίζεται και μέσω του μνημονίου. Τα περισσότερα από τα χρήματα που μας δανείζουν οι εταίροι μας και το ΔΝΤ θα κατευθυνθούν για την πληρωμή των ομολόγων, το ήμισυ των οποίων βρίσκεται στις τσέπες ξένων επενδυτών.

Τι δείχνουν τα επίσημα στοιχεία και οι μετρήσεις;

Η ένταξη της Ελλάδος στην ΟΝΕ και στην ΕΕ ήταν αδιαμφισβήτητα επωφελής Δεν υπάρχει πλέον ένα μεγάλο κομμάτι του συναλλαγματικού κινδύνου. Ένα άλλο όφελος είναι τα χαμηλά επιτόκια που εξασφάλιζαν λόγω του ενιαίου νομίσματος καταναλωτές και επιχειρήσεις.

Αυτό που ήταν λάθος ήταν η διαχείριση των κονδυλίων από σειρά κυβερνήσεων και επί σειρά ετών.

2Η Ελλάδα δεν κατάφερε να αδράξει οφέλη, στο επιχειρηματικό αλλά και στο εισοδηματικό πεδίο. Το εμπορικό έλλειμμα (που είναι και ο καθρέφτης των επιδόσεων) εκτοξεύθηκε σε δυσθεώρητα επίπεδα, οι εισαγωγές προς την Ε.Ε. συρρικνώθηκαν και οι εισαγωγές μας γιγαντώθηκαν στερώντας τη χώρα από ανάπτυξη πολλών δισ. ευρώ.

3Με την «καραμέλα» των έργων υποδομής, τα ΚΠΣ, τα ΜΟΠ και τώρα το ΕΣΠΑ «μοιράστηκαν» σε βαριές υποδομές ή σε επενδύσεις αγοράς εξοπλισμού ο οποίος δεν παράγεται εδώ. Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσιάστηκαν το Σεπτέμβριο στο εθνικό συμβούλιο του ΠΑΣΟΚ από τον γραμματέα του τομέα Ανάπτυξης Χρ. Ιωάννου τροφοδότησαν εταιρείες της δυτικής Ευρώπης, αντί να στηρίζουν την εγχώρια ανταγωνιστικότητα με δράσεις καινοτομίας, τεχνολογίας πράσινης οικονομίας που ακόμη και σήμερα μένουν μόνο στα.. λόγια. Και το ΕΣΠΑ λίγα περιθώρια έχει (ακόμη και αν αναθεωρηθεί) αφού τα κονδύλια περιορίζονται λόγω της λιτότητας που ο Γερμανικός άξονας πλέον επιβάλλει.

4Η Επιτροπή ποτέ δεν «πίεσε» την Ελλάδα να δώσει λιγότερα σε υποδομές και πιο πολλά σε επιχειρήσεις (κάτω από το 10% των κονδυλίων). Άλλωστε αυτό την συνέφερε. Σε κανένα κράτος δεν υπήρξε τόσο «δυσανάλογη» κατανομή των πόρων η οποία συνεχίζεται έως και σήμερα.

5Χωρίς όμως οικονομικά και κοινωνικά κίνητρα, η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων δεν αναπτύχθηκε. Δεν έγιναν επίσης πράξη, οι εξαγγελίες των κυβερνώντων για πάταξη της γραφειοκρατίας, της διαφθοράς, της αδιαφάνειας, της αστάθειας των φορολογικών συστημάτων.

Ετσι, όχι μόνο ελληνικές επενδύσεις δεν έγιναν, αλλά και οι άμεσες ξένες επενδύσεις δεν ήρθαν. Αντιθέτως οι ελληνικές υπό το βάρος της υψηλής φορολογίας και της χαμηλής ανταγωνιστικότητας περιορίστηκαν.

Πλέον τα λεφτά στερεύουν, ο δανεισμός που ήταν η κινητήριος «δύναμη» της ανάπτυξης στέρεψε και η ανεργία θεριεύει προς το 15% του εργατικού δυναμικού σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία.

Η Ελλάδα σήμερα έχει υψηλότερα ελλείμματα δημοσιονομικά και εμπορικά, υψηλότερα χρέη, δημοσιονομικά και ιδιωτικά. Πολύ χαμηλή ανταγωνιστικότητα, τεράστια ανεργία και εξ ίσου υψηλή ακρίβεια και πολύ χαμηλούς μισθούς και κατά κεφαλήν εισόδημα.

Η χώρα μας με ύφεση 4% του ΑΕΠ καλείται να καλύψει το δρόμο 10ετιών μέσα σε τρία χρόνια. Και αυτό επιχειρείται με διαδοχικές «μεταρρυθμίσεις» που αποφασίζονται μεταξύ επιτηρητών και στελεχών του οικονομικού επιτελείου, χωρίς κοινωνικό διάλογο, χωρίς περιθώριο «ευελιξίας», χωρίς ουσιαστική αξιολόγηση κόστους όφελους (χαρακτηριστικά παραδείγματα η άρση των κλαδικών συμβάσεων, η κατάργησης μεγάλου μέρους των βαρέων, η επιβολή νέων έμμεσων φόρων, η περικοπή των επενδυτικών δαπανών και η επιχειρούμενη κατάργηση του 13ου και 14ου μισθού στον ιδιωτικό τομέα που -προς το παρόν- αποφεύχθηκε).

Άλλωστε πλέον είμαστε λιγότερο «χρήσιμοι» για τους εξαγωγείς: η αγοραστική μας δύναμη αποδυναμώθηκε. Οι εισαγωγές μας αναμένεται να περιορισθούν κατά 10% φέτος και κατά 3,4% το 2011 (εκτιμήσεις Επιτροπής) και πληροφορίες αναφέρουν ότι τα κοινοτικά πακέτα «στερεύουν».

Ανοιξε νέες πληγές η ευρωπαϊκή μας πορεία

Η Ε.Ε. έφερε στην Ελλάδα νομισματική σταθερότητα και ονομαστική σύγκλιση.

Δεν κατάφερε όμως να φέρει και την πραγματική σύγκλιση μισθών και εισοδημάτων, καθώς η χαμηλή ανταγωνιστικότητα έδωσε την παραγωγή, έφερε εισαγωγές και άφησε πίσω της υψηλή ανεργία και προβλήματα.

Ζητούμενο παρέμεινε η ανταγωνιστικότητα. Τελευταία φορά η δραχμή υποτιμήθηκε το Μάρτιο του 1998 κατά 14%. Τόσο υπολογίσθηκε τότε ότι έπρεπε να περιοριστεί η αξία του νομίσματός μας για να γίνουν τα ελληνικά προϊόντα και οι υπηρεσίες πιο «φθηνές» και να είναι έτσι ανταγωνιστικές με τις ευρωπαϊκές. Από τότε συνδέθηκε οριστικά η ισοτιμία της δραχμής με το ευρώ. Ωστόσο, από το 2001 έως και το 2009 χάσαμε το 26,6% της ανταγωνιστικότητας μας έναντι των ξένων αγορών (εκτιμήσεις της ΤΤΕ).

Το πρόβλημα των εξαγωγών

Οι εξαγωγές της Ελλάδας έφταναν τότε στο 22,9% του ΑΕΠ και σήμερα έχουν περιοριστεί στο 18,8%. Η χώρα εισάγει προϊόντα στο ύψος του 28,5% του ΑΕΠ (στοιχεία Κομισιόν). Εντός της Ε.Ε. η Ελλάδα εξαγει προϊόντα αξίας ίσης με το 3,7% του ΑΕΠ (έναντι 23,3% που είναι η επίδοση της Γερμανίας). Το 1980 η Ελλάδα έστειλε στις αγορές της Δυτικής Ευρώπης προϊόντα στο ύψος του 4,7% του ΑΕΠ της και η Γερμανία στο ύψος του 13,7%. Εμείς συνεχίζουμε να στέλνουμε έξω λίγα και συνήθως «φθηνά» προϊόντα, μη τυποποιημένα, χάνοντας ακόμη και την εγχώρια αγορά των οπωροκηπευτικών, τα οποία έρχονται σε πιο ανταγωνιστικές τιμές από «έξω».

Αντίθετα, οι εισαγωγές από κράτη της Ε.Ε. θέρισαν, φτάνοντας το 2009 στο 11,6% του ΑΕΠ. Βασικός προμηθευτής, σύμφωνα με στοιχεία των εμπορικών ακολούθων, είναι η Γερμανία, έπειτα η Ιταλία και άλλα κράτη της Δυτικής Ευρώπης, ενώ στην πρώτη πεντάδα περιλαμβάνεται και η Γαλλία.

Το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (ροές προϊόντων, υπηρεσιών και κεφαλαίων) έφτασε το 2009 στο 13,1% του ΑΕΠ, όταν το 1980 είχαμε πλεόνασμα 1,9% του ΑΕΠ.

Ο μικρός περιορισμός του που παρατηρείται φέτος έχει σχέση μόνο με τη στάση αγορών ιδιωτών (αφού δάνεια δεν δίνονται) και επενδυτών, καθώς τα κονδύλια που δίνονται για το σκοπό αυτό περιορίστηκαν.

Αφού δεν υπάρχει παραγωγή, δεν υπάρχουν και θέσεις εργασίας. Η ανεργία το 1980 έφτανε στο 4% του εργατικού δυναμικού, ενώ σήμερα οδεύει προς το 15%. Οι μισθοί αποτελούσαν το 73,7% του συνολικού εθνικού εισοδήματος (ΑΕΠ) όταν σήμερα το κομμάτι της ευημερίας που καταλήγει στους μισθωτούς περιορίστηκε στο 60%. Η Ελλάδα το 1981 είχε εθνικό εισόδημα (Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ανά κάτοικο) ίσο με το 77,9% του μέσου όρου των 15 «παλαιών» κρατών, ενώ το 2009 είναι οριακά μόνο υψηλότερο, στο 80%.

Ο μισθός μειώθηκε κατά 2,5% από το 2000 και κατά 10% συνολικά από το 1980, αν αφαιρεθεί ο πληθωρισμός, που ποτέ δεν τιθασεύτηκε. Παραμένει έτσι στο 60% περίπου του μέσου κοινοτικού. Παρ' όλα αυτά οι ονομαστικές αυξήσεις ήταν πολύ μεγάλες. Χάθηκαν όμως, λόγω ακρίβειας, η οποία ροκάνιζε παράλληλα και την ανταγωνιστικότητα.

Δ. Κ.

Χάνουμε και εκεί που έχουμε πλεονέκτημα

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αδυναμίας να προωθηθεί με επιτυχία ένα ανταγωνιστικό ελληνικό προϊόν είναι η ιστορία του ελαιόλαδου.

Η Ελλάδα είναι η τρίτη παραγωγός χώρα ελαιόλαδου παγκοσμίως, το λάδι μας έχει την καλύτερη ποιότητα διεθνώς, αλλά καλύπτει μόλις το 3% της «πίτας» των ανεπτυγμένων αγορών της Δύσης, αφού συνεχίζεται η πώληση «χύμα» λαδιού σε ιταλικές εταιρείες, οι οποίες στη συνέχεια το συσκευάζουν και το εμπορεύονται για λογαριασμό τους κερδίζοντας πολύ περισσότερα.

Τα υπόλοιπα κράτη του Νότου έχουν στραφεί εδώ και καιρό στην τυποποίηση και στην παραγωγή προϊόντων με υψηλή προστιθέμενη αξία, με κεντρικό κρατικό σχεδιασμό. Η Ισπανία π.χ. έχει εδώ και χρόνια συγκροτήσει ένα φορέα που διενεργεί συνεχώς παγκόσμια έρευνα αγοράς ώστε να κατευθύνει την παραγωγή ανάλογα με τις διεθνείς ανάγκες, τη ζήτηση στο εσωτερικό αλλά και σύμφωνα με τις εξελίξεις στην παραγωγική διαδικασία. Έχει δημιουργήσει και ένα σύστημα διάχυσης των μελετών στους συνεταιρισμούς, οι οποίοι με τη σειρά τους προσαρμόζονται.

ΔΝΚ

Εκθέσεις εδώ και χρόνια χτυπούσαν καμπάνες κινδύνου

Τον κώδωνα του κινδύνου για τις δημοσιονομικές αλλά και τις διαρθρωτικές ελλείψεις της κυβέρνησης έκρουαν εδώ και χρόνια η Ε.Ε. και άλλοι διεθνείς οργανισμοί, αλλά και οι κατά καιρούς κυβερνήσεις σε μελέτες τους.

Εδιναν έμφαση στην αδυναμία παραγωγής και εξαγωγών και ζητούσαν άμεσα αλλαγές, καθώς έβλεπαν πολλούς κινδύνους να καιροφυλακτούν:

*Εκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2008 εξηγούσε ότι η αδυναμία των ελλήνων εξαγωγέων να «κατακτήσουν» τις αγορές του ευρώ προκαλεί πλέον πολύ μεγάλο κίνδυνο στους ίδιους και στην οικονομία. Εκτιμούσαν ότι οι ελληνικές εξαγωγικές εταιρείες είναι σχεδόν δύο φορές πιο εκτεθειμένες στις συναλλαγματικές διακυμάνσεις, σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη της ευρωζώνης. Εξηγούσαν ότι μόνο το 38,6% των εξαγωγών μας φτάνει σε χώρες που χρησιμοποιούν το ευρώ, έναντι του 55%-60%, κατά μέσο όρο, στα υπόλοιπα κράτη.

*Άλλη έκθεση της Κομισιόν για τη διεύρυνση που έγινε το 2007, είχε την Ελλάδα ως παράδειγμα προς... αποφυγή, αφού ο κακός χειρισμός των κοινοτικών κονδυλίων αλλά και οι χαμηλές δυνατότητες της οικονομίας, μας έκαναν να χάσουμε την ευκαιρία για εισοδηματική σύγκλιση με την Ε.Ε.

*Σε έγγραφο του υπουργείου Οικονομίας του 2006, με το οποίο διεκδικούσε τα κονδύλια του ΕΣΠΑ, περιγράφεται μια Ελλάδα χωρίς υποδομές, σύγχρονους δρόμους, σιδηροδρομικές γραμμές και θαλάσσιες συγκοινωνίες, με ανεπαρκή μέτρα τόνωσης των εξαγωγών και επιχειρηματικότητα που φθίνει συνεχώς. Επισημαίνεται ότι μόνο η Ελλάδα απέτυχε να σημειώσει πρόοδο έστω και σε έναν από τους στόχους που είχε θέση η Ευρωπαϊκή Ένωση για την πραγματική σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα (στόχοι της Λισαβόνας).

*Τεράστιο πρόβλημα ανταγωνιστικότητας στην ελληνική βιομηχανία αλλά και τη γεωργία κατέγραφε προ τετραετίας και το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Μελετών (ΚΕΠΕ) του υπουργείου Περιφερειακής Ανάπτυξης. Ζητούσε την άμεση ανάληψη δράσης, καθώς η κατάσταση γινόταν ασφυκτική. Υπολόγιζε ότι μόνο 26 από τα 260 προϊόντα που παράγει η Ελλάδα είναι ανταγωνιστικά στις ξένες αγορές, έστω και των αναπτυσσόμενων κρατών της Ανατολικής Ευρώπης.

Εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ελάχιστα προϊόντα έχουν κάποια τύχη, τα έλαια, ο καπνός, τα ποτά. Επίσης, «βάσεις» για ανάπτυξη έβλεπε τη ναυπήγηση πλοίων, τη βιομηχανία νημάτων, τα οικοδομικά υλικά όπως ο ασβέστης ή ο άργιλος, υλικά διανομής ηλεκτρισμού και ορισμένες κατηγορίες ενδυμάτων.

Διαφημίσεις Google

Φωτοβολταικά στις στεγες

Δωρεάν εισόδημα από τον ήλιο Εγκατάσταση με το κλειδι στο χέρι
www.sunera.gr

Οικονομία 30% στα Καύσιμα

Για Αυτοκίνητα η και για Καυστήρες Και θα Κερδίσετε Χιλιάδες Ευρω
με το
www.fuelxx-economy.gr